

BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Deloitte Accountants B.V.
Ernst & Young Accountants LLP
KPMG Accountants N.V.
Mazars Accountants N.V.
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Kopie aan:

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)
De beursvennootschappen genoteerd aan Euronext Amsterdam

Den Haag: 13 december 2023

Betreft: VEB Accountantsbrief 2024 en de verwachte bijdrage van de externe accountant

Geachte dames en heren,

Met de jaarlijkse accountantsbrief beoogt European Investors-VEB (**'VEB'**) een bijdrage te leveren aan een meer effectieve en kwalitatief hoogstaande wettelijke controle. Een onlosmakelijk onderdeel van de effectiviteit is een betekenisvolle rapportage van en communicatie door de externe accountant aan het maatschappelijk verkeer.

De externe accountant heeft een cruciale maatschappelijke functie. Hij levert een essentiële bijdrage aan het verschaffen van zekerheid over de getrouwheid van de jaarrekening en het bestuursverslag in het publiek belang.

Op het niveau van de gecontroleerde entiteit moet de externe accountant aan gebruikers van de jaarrekening zijn onafhankelijke rol en toegevoegde waarde tonen. In dit kader doet de VEB een appel op externe accountants om de in NBA Handreiking 1118 (**'de Handreiking'**) opgenomen richtlijnen maximaal te volgen. Deze Handreiking bevat enkele goede handvatten om meer openheid te geven over de uitgevoerde controle en de daaruit volgende bevindingen en observaties. Na transitiejaar 2023 zal de Handreiking vanaf komend AvA-seizoen van kracht zijn.

Regie pakken

De informatiewaarde van de controleverklaring en de mondelinge toelichting van de externe accountant in de algemene vergadering (**'AvA'**) moeten verbeteren. De publiek-maatschappelijke rol van poortwachter verlangt dat ook nadrukkelijk van het accountantsberoep. De AvA benoemt de externe accountant en is zijn 'echte' opdrachtgever. Dat maakt de AvA het platform bij uitstek waarop de dialoog met aandeelhouders moet plaatsvinden.

European Investors-VEB

P.O. Box 240, 2501 CE The Hague, The Netherlands | Amaliastraat 7, 2514 JC The Hague, The Netherlands T +31 (0)70 313 00 00

I www.europeaninvestors.eu
E info@europeaninvestors.eu

I www.veb.net
E info@veb.net

IBAN NL58 ABNA 0429655002
BIC ABNANL2A

CC 40408053
VAT NL002602702B01

De VEB verwacht dat de externe accountant zijn rol pakt en de regie neemt. Meer dan nu nog in de praktijk waarneembaar is en de Handreiking expliciteert. Hij moet naar eigen inzicht kunnen bepalen welke onderwerpen hij wil adresseren en toelichten. Dat zal overigens ook afhankelijk zijn van de in de AvA door aandeelhouders gestelde vragen. Het voorafgaand aan de AvA vragen om toestemming van het bestuur en de raad van commissarissen van de gecontroleerde entiteit beknot de externe accountant te zeer en is bovendien niet te verenigen met zijn onafhankelijke positie. Wij blijven derhalve hameren op een proactieve en assertieve opstelling van de externe accountant, met passende distantie ten opzichte van de gecontroleerde entiteit. In de praktijk zien we dit niet altijd terug.

Dialogoog over bevindingen

De externe accountant is in de unieke en bevoorrechte positie dat hij de vennootschap of instelling van binnenuit kent. Voor de VEB is van eminent belang dat de accountant in de AvA bereid is tot een open dialoog met aandeelhouders over zijn bevindingen en observaties. Het ligt nadrukkelijk op de weg van externe accountants met hun kennis van de vennootschap of instelling de (controle)bevindingen te delen ten aanzien van relevante aspecten van de wettelijke controle. Daaronder valt de opzet en werking van de risicobeheersings- en controlesystemen en de belangrijkste gerapporteerde bevindingen (inclusief de opvolging van eerdere aanbevelingen) daaromtrent zoals opgenomen in de management letter. Daarnaast ligt het voor de hand dat accountants in de AvA specifiek mededelingen doen over informatiebeveiliging en cyberrisico's, klimaatrisico's, de cultuur binnen de gecontroleerde entiteit en hun visie geven ten aanzien van de meest belangrijke schattingselementen in de jaarrekening.

Bovendien staat inmiddels vast - getuige themaonderzoeken en rapporten van de Autoriteit Financiële Markten (AFM), de rapportages van de Kwartiermakers Toekomst Accountancysector en publieke consultaties - dat de maatschappij meer doortastendheid en openheid van externe accountants verwacht over thema's als fraude, continuïteit en corruptie. Accountantsjargon en standaardteksten behoren daarbij uitdrukkelijk tot de voltooid verleden tijd.

Bij de cultuurverandering waartoe de sector wordt opgeroepen past een andere publieke positionering. Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren meent de VEB dat materiekennis, het tonen van gezond verstand en een open professionele houding in de beantwoording van vragen tijdens AvA's zal bijdragen aan een andere maatschappelijke perceptie en meer waardering voor het belangrijke professioneel-kritische werk dat een accountant verricht. Het terugvallen op vooraf afgestemde en slechts oppervlakkige teksten zonder bedrijfsspecifieke duiding is zonder meerwaarde en doet afbreuk aan de eigen verantwoordelijkheid en rolinvulling.

Tot slot

De VEB hoopt en verwacht dat accountants in de controleverklaringen bij de jaarrekening 2023 en in de AvA bereid zijn extra stappen te zetten in de transparantie aan gebruikers van de jaarrekening.

Hoogachtend,
European Investors-VEB

Gerben Everts
Directeur

European Investors-VEB

P.O. Box 240, 2501 CE The Hague, The Netherlands | Amaliastraat 7, 2514 JC The Hague, The Netherlands T +31 (0)70 313 00 00

I www.europeaninvestors.eu
E info@europeaninvestors.eu

I www.veb.net
E info@veb.net

IBAN NL58 ABNA 0429655002
BIC ABNANL2A

CC 40408053
VAT NL002602702B01